

POVESTIȚI
printre neamuri
SLAVA LUI

R u b e n D u b e i et al.

POVESTIȚI *printre neamuri* SLAVA LUI

Mărturiile misionarilor Wycliffe România

Oradea, 2018

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin Asociației Wycliffe România. Copyright © 2018 Wycliffe România.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Asociației Wycliffe România.
Prezenta ediție este publicată în parteneriat între editura Casa Cărții, Oradea și Asociația Wycliffe România.

Povestiți printre neamuri slava Lui

de Ruben Dubei et al

Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259 469 057; 0359 800 761; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Asociația Wycliffe România

Tel.: +40 774642146

E-mail: info@wycliffe.ro

www.wycliffe.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUBEI, RUBEN

Povestiți printre neamuri slava Lui: mărturiile misionarilor Wycliffe România / Ruben Dubei et al. -
Oradea: Casa Cărții, 2018
ISBN 978-606-732-111-1

2

Editare: Camelia Luncan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea

Tel./Fax: 0259-472 640

Cuprins

Recomandări	7
Cuvânt-înainte	11
1. Ny tantaranay any Madagasikara (Povestea mea în Madagascar) – ADA VULTUR	15
2. Spre via Stăpânului – MARIUS TACIUC	21
3. În slujba Lui – MIHAELA TACIUC	31
4. Scurt istoric al lucrării misionare – PETRU ȘI MIRELA PAȘCALĂU	35
5. „Domnul, Dumnezeul tău, are să te ducă într-o țară bună...” – HAJNI ȘI MIHAI DUMITRIU	49
6. Izolați în ignoranță – LUMI M.	59
7. Un gând, un vis, o viziune – IONUȚ CUCEUAN	67
8. Isus, Prietenul meu Surd – DANIELA CUCEUAN	73
9. Soldat în armata lui Cristos – ZOLTÁN BARABÁS	79
10. Scriptura – un „misionar” mai bun – LUMINIȚA PRISECARU	87
11. Oameni mici cu un Dumnezeu mare – RUBEN DUBEI	103
12. Reflectând la trecut, alerg înainte – MARIA DUBEI	115
13. Primii zece ani Wycliffe România – JEROEN VAN VELDEN	121
14. Întruparea și traducerea Cuvântului – RUBEN DUBEI	127

Recomandări

După o contribuție de peste un deceniu la misiunea transculturală globală, Organizația Misionară Wycliffe România este onorată să publice mărturiile misionarilor români care Îl iubesc și Îl slujesc pe Domnul în diferite colțuri ale lumii.

Cartea *Povestiri printre neamuri slava Lui* ne prezintă atât experiențele misionarilor români de pe câmpul de misiune, cât și împlinirea personală regăsită în acceptarea voii lui Dumnezeu; atât dificultățile lingvistice întâmpinate în procesul traducerii Bibliei în limbile diferitelor popoare, cât și pasiunea de nestăvilit pentru ca Biblia să fie tradusă și în limbile popoarelor care nu o au nici până astăzi.

Cartea îl duce pe cititor în lumi diferite. Detalii de mare valoare despre cultura în care slujesc misionarii, particularitățile specifice fiecărei culturi în parte, dar și provocările uriașe pe care le au de întâmpinat misionarii zi de zi se vor constitui într-o motivație suficient de puternică pentru cititor ca să mijlocească zilnic în rugăciune atât pentru misionarii români Wycliffe, cât și pentru grupurile etno-lingvistice printre care lucrează frații noștri.

Recomand cu căldură această carte!

Valentin Hrihorciuc
Director Agenția de Misiune Externă, Kairos

Povestiți printre neamuri slava Lui

Cu siguranță, dacă ați citit până acum o carte care v-a motivat la misiune externă, ea conținea biografii ale misionarilor trimiși în lucrare de către organizații sau biserici din Occident. Dumnezeuu însă, în harul Său, a decis să nu închidă filele istoriei misiunii înainte de a chema în această extraordinară lucrare și misionari români. Așadar, salut inițiativa colegilor și prietenilor noștri de la Wycliffe România de a publica scurte ilustrații din viețile misionarilor români care ne sunt contemporani. Bucuria mea este mare și pentru că am putut fi parteneri în trimiterea și susținerea unora dintre ei pe câmpul de misiune. Îmi doresc mult ca această carte să motiveze mii de tineri români să-și dedice viețile Domnului Secerișului pentru a deveni ei înșiși misionari transculturali.

Gheorghe Rițișan

Președinte Agenția Penticostală de Misiune Externă

Vă recomand cu căldură aceste mărturii ale prietenilor din organizația Wycliffe. Ele nu sunt simple cuvinte, ci cuvinte vii. Fiecare cuvânt s-a născut nu datorită unei minți creative care și-a propus să zugrăvească o realitate străină de propria ființă; ci fiecare cuvânt s-a născut în rugăciune și în umblarea pe ulițele prăfuite ale unor grupuri etnice ale căror obiceiuri și culturi nu pot fi imaginate. În timpul umblării lor printre străini și departe de casă, în timpul miilor de conversații cu oameni pentru care se roagă să găsească un drum spre inima lor cu Evanghelia, în mijlocul zilelor însorite și al durerilor de spate, se nasc cuvinte vii și eroi ai bisericii din România. Citind, sunt sigur că veți ajunge la aceeași părere, că misionarii Wycliffe, ale căror mărturii sunt puse pe aceste pagini, nu sunt oameni a căror strălucire stă în primul rând în condei. Strălucirea lor vine din viața frumoasă trăită în ascultarea simplă de porunca lui Isus. Această ascultare și umblare cu Isus ne fac să ne mândrim cu ei și să le mulțumim pentru ceea ce au oferit misiunii internaționale și bisericii din România.

Florin Mihaly

Coordonator Parteneri în Misiune (PIM)

Recomandări

Într-o lume în care declarațiile nu mai sunt ascultate, nici crezute, mărturiile personale ale misionarilor români rămân prezențe vii ce răsună azi și peste decenii. De la rromii din sudul României până în Madagascar sau Etiopia, din Papua până în Ghana, misionarii români scriu istorie. În felul acesta, România își scrie în ultimele decenii propria mărturie ce este citită, auzită și crezută. La ceas aniversar, Wycliffé ne propune o introspecție în propria-i istorie, lăsându-ne să explorăm lumi fascinante străbătute de misionarii români.

Povestiți printre neamuri slava Lui este o culegere de mărturii pe care o recomand tuturor celor care doresc să plece pe câmpul de misiune sau celor care vor să sprijine misiunea din linia a doua.

Rafael Năstase
Director OM, România

Cuvânt-înainte

Cu ocazia celei de-a zecea aniversări a Asociației Wycliffe România, aducem glorie lui Dumnezeu pentru privilegiul pe care ni l-a dat de a lucra împreună cu El. Alături de bisericile din România, contribuim la înaintarea Evangheliei către marginile pământului prin lucrarea de traducere a Bibliei în limbile popoarelor care au fost neglijate până acum. De aceea recunoștința noastră se îndreaptă către bisericile și organizațiile care ne-au fost partenere de-a lungul anilor și fără de care nu am fi ajuns aici.

Misiunea lui Dumnezeu de a aduce la mântuire oameni din orice neam, din orice seminție, din orice norod și de orice limbă va fi împlinită așa cum a fost descoperită apostolului Ioan în Apocalipsa 7:9-10 și, pentru că este misiunea Lui, nu poate eșua. Dar El ne oferă marea onoare și responsabilitate de a duce la îndeplinire această minunată lucrare alături de El și de Biserica Sa!

Trăim zilele de pe urmă când Evanghelia înaintează spre marginile pământului, așa cum scrie psalmistul în Psalmul 147:15: „El Își trimite poruncile pe pământ, Cuvântul Lui aleargă cu iuțeală mare.” În ritmul în care evoluează lucrarea de traducere a Bibliei, credem că, în generația noastră, fiecare popor va beneficia de Cuvântul lui Dumnezeu în limba lui. Este un timp unic în istorie pe care îl experimentează Biserica de azi.

Cartea *Povestiți printre neamuri slava Lui* conține mărturiile misiionarilor Wycliffe România și nădăjduim că va fi o mare încurajare pentru toți cei din linia a doua care i-au trimis și care susțin proiectele în care sunt implicați aceștia. La sfârșit de an, Wycliffe România cere un raport organizațiilor partenere de pe câmpul de misiune privitor la activitatea misiionarilor noștri și mă bucur să aud cât de apreciați sunt ei, atât pentru caracterul lor, cât și pentru calitatea lucrării pe care o desfășoară. Aceasta îmi confirmă faptul că Biserica din România are un mare potențial în misiunea lui Dumnezeu și, după cum vedem, este deja o mare binecuvântare prin misiionarii pe care îi trimite printre popoarele care nu-L cunosc pe Dumnezeu.

Redau aici câteva cuvinte din partea coordonatorilor din echipele misiionarilor noștri:

Nu exagerez, el este persoana-cheie în echipa noastră, implicat în toate aspectele lucrării și care cunoaște mulți localnici. Vă rog să faceți tot posibilul să nu-l pierdem.

Învăță repede și are capacitatea de a înțelege situația extraordinară din țară. A demonstrat o pricepere mai mare decât a colegilor mult mai în vârstă decât ea. Prin trimiterea ei aici, Domnul ne-a făcut un cadou și ne-a îmbărbătat.

Scripturile nu sunt traduse doar pentru a fi așternute pe hârtie, ci sunt de asemenea trăite de ea, se dăruiește pe sine acestui popor care locuiește în ținuturi izolate. Ea face lucrul acesta din toată inima și cu toată puterea pe care i-a dat-o Dumnezeu.

Timpul ei de învățare a limbii și culturii a fost un succes și a trecut un test al limbii care o califică drept vorbitor capabil să comunice cu o mare varietate de vorbitori. A prezentat ceea ce a învățat, în limba locală, unui grup de peste o sută de localnici...

Proiectul traducerii Noului Testament era în cumpănă de ani de zile până la venirea lor. Dar, prin munca lor dedicată împreună cu echipa, în ultimii ani, Îl slăvim pe Domnul că traducerea Noului Testament a fost finalizată!

Sunt convins că acești slujitori dedicați vor auzi din partea Stăpânului lor cuvintele din Matei 25:21: „Bine, rob bun și credincios; ai fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste multe lucruri.” Domnul îi va întări în jertfa pe care o aduc pentru gloria Numelui Său și pentru mântuirea popoarelor la care sunt trimiși. El le va răsplăti după bogăția harului Său, atât lor, cât și fraților care i-au susținut cu credincioșie. Apreciați astfel de oameni și primiți-i bine când vă vizitează.

Trebuie să accentuez și implicarea bisericilor din România în misiunea mondială. Faptul că acești misionari speciali sunt un exemplu de devotament și sacrificiu, faptul că sunt susținuți cu credincioșie în rugăciune, financiar și moral, arată lucrarea pe care o face Dumnezeu prin bisericile românești. Biserica i-a adus pe acești slujitori la un nivel la care Dumnezeu îi poate folosi până la marginea pământului. Aceasta descoperă un potențial uriaș pentru o bază de misiune puternică în România, de trimitere și susținere a misionarilor. De aceea, Biserica din România trebuie să crească în contribuția ei unică pentru împlinirea misiunii lui Dumnezeu.

Misiunile din România au ajuns la nivelul și experiența la care pot împărtăși despre lucrările lui Dumnezeu realizate prin români. De-a lungul anilor s-au tradus cărți de misiune din alte limbi, dar a venit timpul când misionarii noștri sunt capabili să-i sfătuiască și să-i încurajeze pe alții privitor la misiunea transculturală. Avem acum consultanți și coordonatori în domeniile de traducere a Bibliei. Organizația noastră participă la realizarea unor proiecte de traducere a Bibliei din Etiopia, Tanzania, Madagascar, Papua Noua Guinee, India și Nepal. De asemenea, lucrează la traducerea Bibliei cu persoanele cu deficiențe de auz și surzii din România. Suntem implicați și în proiecte de traducere pentru alte grupuri de Surzi din Europa. Pe lângă traducerea propriu-zisă, ajutăm la dezvoltarea limbilor, la alfabetizare și la echiparea bisericilor locale pentru folosirea Bibliilor traduse, dezvoltând diferite materiale biblice și programe de instruire pentru lucrători. Biblia în limba maternă joacă un rol decisiv în creșterea și stabilitatea Bisericii locale; ea este – dacă vreți – manualul

pentru lucrarea de ucenicie la care ne-a chemat Domnul Isus. Cine poate estima binecuvântarea pe care a primit-o România, beneficiind de Biblia în limba română? De aceeași binecuvântare are parte orice popor atunci când primește Cuvântul lui Dumnezeu în limba maternă. De aceea avem atât privilegiul, cât și datoria de a-i binecuvânta pe alții cu ceea ce am primit, la rândul nostru.

Citiți aceste mărturii și minunați-vă de lucrarea pe care o face Domnul prin acești misionari ai lui Isus și ai dumneavoastră și veți fi încurajați în eforturile pe care le faceți de acasă pentru îndeplinirea misiunii lui Dumnezeu. De asemenea veți afla mai detaliat unele greutăți ale misiunii transculturale și vă puteți ruga specific pentru misionari și lucrările în care sunt implicați aceștia. Nădărdum că tot mai mulți veți simți, citind mărturiile misionarilor, nevoia popoarelor și chemarea lui Dumnezeu de a vă alătura lucrării.

Maranata! Domnul nostru vine!

Ruben Dubei
Director executiv
Wycliffe România

Ny tantaranay any Madagasikara

(Povestea mea în Madagascar)

Ada Vultur – misionară în Madagascar

Mulți ani, am crezut că misionarii sunt oameni extraordinari, creștini deosebiți, dedicați slujirii celorlalți oameni și lui Dumnezeu. În ochii mei, misionarii erau oameni cu care nu mă puteam compara. Abia când am citit jurnalul lui David Brainerd mi-am dat seama că el era un om obișnuit, cu lupte zilnice, care se confrunta cu dificultăți ca orice om de rând. Dumnezeu nu ne transformă în elite ale credinței ca să ne poată folosi. Cel puțin pe mine nu m-a transformat. Dar Își dovedește înțelepciunea prin faptul că ne ia de mână și ne poartă în această călătorie a iubirii Lui în lumea întreagă. Ne onorează când ne pune în situații în care trebuie să vorbim despre El, când El singur ar putea face o treabă mult mai bună. Cam așa văd viața mea de româncă obișnuită, ce trăiește la peste 7000 de kilometri depărtare de casă: sunt onorată de Dumnezeu, peste măsură de mult.

Nu știu cum să vorbesc despre chemarea mea la misiune. Nu știu ce înseamnă asta aplicat la viața mea. Cred ca toți cei care Îl iubim pe Isus suntem chemați să răspândim bucuria acestei relații cu

Creatorul nostru, indiferent unde ne aflăm. Nu mi-a spus: „Ada, te trimit departe de casă. Mă vei sluji acolo unde îți voi arăta.”

Eram copil când am auzit prima dată despre misionari și mi-a plăcut mult ideea. Dorința de a deveni misionară s-a născut ca un vis de copil și s-a concretizat pe măsură ce am crescut. La școala duminicală am auzit prima oară despre Hudson Taylor. L-am îndrăgit încă de la început și mi-am dorit să fiu exact ca el: medic misionar în China. Probabil aș fi uitat de el de-a lungul anilor dacă nu l-aș fi avut pe tata aproape. El m-a încurajat să rămân credincioasă acelei dorințe și să o consider ca venită din partea lui Dumnezeu.

La liceu, când mă pregăteam pentru examenul de admitere la Medicină, prietena mea, Andreea, mi-a povestit întâmplări dintr-o carte pe care o citea. Era vorba despre misionari în Papua Noua Guinee*. Nu auzisem despre traducerea Bibliei în alte limbi până atunci, dar am rămas foarte impresionată de un asemenea efort. În cursul aceluiași an, eram în clasa a 11-a, am hotărât să renunț la medicină și să mă îndrept spre lingvistică. De atunci și până când am ajuns în Madagascar au mai trecut cinci ani. Una dintre rugăciunile pe care mi le amintesc de când eram la liceu suna cam așa: „Doamne, știu că acum nu sunt pregătită să mă trimiți ca misionar. Te rog, fă ce ai de făcut în mine până când devin așa cum vrei să fiu. Doar atunci să mă trimiți.” În spatele acelei rugăciuni era teama de a merge undeva nepregătită și de a-L face de rușine. Când am rostit-o, am fost convinsă că Dumnezeu urma să mă transforme într-o credincioasă puternică, o persoană iubitoare și dedicată Lui și oamenilor între care urma să locuiesc. Poate nu greșesc dacă spun că aveam impresia că m-ar fi putut schimba peste noapte într-o creștină model. Realitatea este că am ajuns în Madagascar exact așa cum am plecat de acasă, fără transformări radicale în urma cărora să mă simt pregătită pentru ceea ce urma. Ba mai mult, pe măsură ce au trecut lunile și apoi anii, am început să descopăr că nu sunt nici măcar creștinul care eram înainte de a pleca de acasă. Acum încerc să mă sor

---

* *Temeiul tuturor lucrurilor*, de Neil Anderson.

calitatea zilelor în iubirea pe care o am pentru cei din jur. Înainte să merg în Madagascar, mă rugam pentru malgași și credeam că îi iubesc; însă, după ce am ajuns în Madagascar, mi-am dat seama că iubirea mea pentru oameni slăbea pe măsură ce îi cunoșteam. A fost nevoie de câțiva ani trăiți în Madagascar ca să mă cunosc mai bine și să înțeleg că Dumnezeu folosește această țară ca să mă transforme pe mine, nu invers. Ceea ce face Dumnezeu *în* mine este la fel de important ca ceea ce face *prin* mine, poate chiar mai important.

Am ales să merg în Madagascar fiind convinsă că acolo mă vrea Dumnezeu. Această insulă este populată de oameni veniți din Kalimantan (Indonezia) în mai multe migrații. Este o țară de două ori mai mare decât România și este casă pentru aproape 25 de milioane de oameni. Limbile vorbite în Madagascar fac parte din grupul limbilor austroneziene, răspândite din Madagascar în vest până în Insula Paștelui în est. Prietenii mei din Africa îmi spun că Madagascarul nu seamănă cu Africa, lucru care se vede în forma caselor, limbile vorbite, înfățișarea oamenilor, obiceiurile funerare și respectarea strămoșilor.

Dintre cele aproximativ 20 de limbi vorbite pe insulă, una dintre ele, limba poporului merina, a devenit limba oficială. În anii 1800, misionari din Marea Britanie împreună cu locuitori din capitala Antananarivo au tradus Biblia în această limbă. Aceasta a fost prima traducere completă a Bibliei la sud de Sahara. Limba poporului merina a ajuns, pe această cale, să fie scrisă și folosită în educație, sănătate, biserică și guvern. Până în prezent, doar limba oficială și limba franceză au fost folosite în școli, ceea ce înseamnă că un singur grup etnic a avut privilegiul de a învăța în limba maternă. Fiindcă limbile din Madagascar fac parte din aceeași familie, acestea se aseamănă între ele, așa cum limbile latine din Europa seamănă între ele. Unele sunt atât de similare, încât oamenii se înțeleg între ei fără prea multe dificultăți. Altele sunt atât de diferite, încât oamenii fie nu se înțeleg deloc, fie înțeleg greșit multe lucruri, întrucât sunt multe cuvinte comune, dar care au sensuri diferite sau chiar opuse.

Povestiți printre neamuri slava Lui

	Limba oficială	Limba ntandroy	Limba betsimisaraka atsimo
Manasa	A invita		A trimite
Mino	A crede	A bea	
Miakatra	A urca	A coborî	
Faly	Fericit	Taboo/nepermis	
Anadahy	Frate	Fiu	

Creștinismul s-a răspândit pe teritoriul țării prin limba oficială, care era atât limba Bibliei, cât și limba asupritorilor, fiindcă poporul merina și-a impus autoritatea asupra întregii insule. O mulțime de oameni au învățat că nu au voie să se roage lui Dumnezeu decât în limba oficială. Ideile noi sunt primite cu greu în această țară. De-a lungul anilor, a devenit tot mai evident faptul că și creștinismul este ceva străin – a fost acceptat de oameni, dar nu îmbrățișat ca ceva ce este *al lor*. Credem că unul dintre motivele pentru care mesajul creștin nu a ajuns la inimile oamenilor este chiar limba prin care a fost răspândit. Relațiile dintre multe grupuri etnice au rămas nerezolvate în urma cuceririi țării. De aceea, există zone în care Biblia în limba oficială nu este primită nici acum. În alte locuri, credința creștină s-a răspândit, dar oamenii nu înțeleg ce scrie în Biblie; nu este vorba doar de concepte complexe, ci chiar și cuvinte simple, precum „pleavă”. În limba oficială, aceasta este *akofa*. Unii oameni de pe coasta de est nu cunosc acest cuvânt (ei știu ce este pleava, dar nu o numesc *akofa*) și au crezut că este o greșeală de tipar în Biblie, unde ar trebui să fie, de fapt *akoho* (care înseamnă „găină”). Așa că au predicat o viață întregă despre găinile spulberate de vânt, chiar dacă nu are niciun sens.

În urma cercetărilor lingvistice, s-a descoperit că majoritatea malgașilor nu înțeleg corect limba oficială. Acum există 9 proiecte de traducere a Bibliei în Madagascar, adică nouă echipe de malgași care traduc Biblia în limbile lor materne. Noi suntem aici ca să îi ajutăm în acest proces de traducere, pentru că este vorba de mulți ani

de muncă împletită cu instruire. Țelul nostru este să vedem că Biblia începe să fie tradusă în toate limbile malgașe care au această nevoie; vrem să vedem că locuitorii Madagascarului au acces la Scripturi într-o limbă care le vorbește și care le atinge inimile. Unele limbi sunt atât de asemănătoare, încât nu ar avea nevoie de traduceri separate ale Bibliei. Dar trecutul a stricat relațiile dintre unele grupuri etnice. De aceea, pentru ca oamenii să primească Biblia, aceasta trebuie să fie în limba lor, nu în limba celor ce i-au asuprit.

Munca de traducere în alte limbi în afară de cea oficială este o idee nouă în Madagascar, ceea ce înseamnă că abia acum, după mai bine de zece ani, începe să prindă rădăcini în inimile oamenilor care au fost implicați în această lucrare. Noi știm să căutăm semnificația cuvintelor și a lucrurilor și să prețuim învățătura lor; dar în Madagascar, a înțelege nu este o valoare căutată și prețuită. Când colegii noștri traduc pasaje din Biblie în limbile lor, deseori se întâlnesc cu lucruri pe care nu le înțeleg; și vedem, din nou și din nou, cum acest lucru nu pare a fi o problemă. Dacă este scris în Biblie, înseamnă că este corect, indiferent dacă are sens sau nu. Un exemplu pe care îl împărtășesc deseori este cel din Luca 4, când Domnul Isus este ispitit. Diavolul Îi spune: „Ție Îți voi da toată stăpânirea și slava acestor împărății; căci mie îmi este dată și o dau oricui voiesc. Dacă, dar, Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.” În limba oficială scrie „dacă vei îngenunchea înaintea mea”. *A ingenunchea*, în limba oficială, are sensul de *a se închina*. O echipă de pe coasta de est a tradus verbul *a ingenunchea* direct în limba lor. Problema este că, pentru ei, *a ingenunchea* nu are sensul de *a se închina*, ci înseamnă *a se căi/a-și cere iertare*. Echipa aceasta, formată din creștini deja în vârstă, nu a văzut nicio problemă în această cerere, ca Isus să Își ceară iertare de la diavol, El, Cel fără vină!

De-a lungul anilor, fiecare echipă a învățat mai mult despre concepțiile biblice, despre cultura și obiceiurile evreiești, despre stilurile literare pe care le traduc, despre Dumnezeu Însuși. Dar și acum, după nenumărate discuții, întâmpinăm greutăți când este vorba de lucruri care sunt diferite sau neînțelese în Madagascar. Păcatul și iertarea

sunt două dintre cele mai mari provocări. Oamenii sunt uimiți când vorbim despre cât de completă este iertarea lui Dumnezeu, despre faptul că El nu ne readuce aminte de ce am făcut, ci ne privește ca și cum nu s-ar fi întâmplat niciodată. De asemenea, aici nu sunt lei, urși, turnuri, armuri pentru soldați; sunt malgași care nu au mâncat struguri niciodată. Sunt zone în care sarea nu este permisă în mâncare, iar expresia a fi *sarea pământului* are o încărcătură negativă.

„Tatăl nostru care ești în cer *acolo*”, așa sună rugăciunea în limba oficială. Acolo, departe de noi. Dorința noastră este ca acest efort de a traduce Biblia în limbile materne vorbite în Madagascar să Îl aducă pe Dumnezeu de *acolo* din cer, în viețile oamenilor.

Spre via Stăpânului

Marius Taciuc – misionar în Papua Noua Guinee

Cred cu tărie că avem un Dumnezeu mai mare decât ne putem imagina noi cu mințile noastre limitate. Îndrăznesc să cred că toate cele trei Persoane ale Treimii se implică activ în creație într-un mod foarte consecvent, zilnic, clipă de clipă. Tocmai aceasta mă face să consider că viețile noastre nu sunt la întâmplare. Fiecare avem un scop pe acest pământ. Fiecare dintre noi am fost creați cu un țel, cu anumiți talanți ce au fost puși în noi. Unii nu înțeleg chemarea aceasta. Sunt unii creștini care nu ajung niciodată la starea aceasta de maturitate spirituală în care să întrevadă perspectiva de a fi utili și de a avea acest scop predefinit în viața de pe pământ. Adevărul este că în Cristos avem o identitate. Nu mai suntem ai nimănui. Avem o istorie, avem o origine, știm de unde venim, știm încotro ne îndreptăm și înțelegem mai mult decât „aici și acum”. Înțelegem cum se leagă lucrurile în creația lui Dumnezeu și în toată scena aceasta avem un mare rol.

Mie mi-a luat ceva timp să înțeleg că Dumnezeu nu face greșeli în planul Lui și că fiecare om, oricât de neînsemnat ar părea, are un rol de jucat în acest plan global. Aveam încă de pe la 20 de ani ideea aceasta că aș vrea într-o zi să plec ca misionar. Lumea are nevoie de misionari. Aveam ideea aceasta că vreau să mă implic. Voiam să fac ceva prin care să-i ajut pe ceilalți. Sunt popoare care nu se pot ajuta pe ele însele. Se zbat continuu în cercurile vicioase în care s-au

afundat cu sute de ani în urmă și le este greu să iasă de acolo și să dezvolte condiții de trai mai bune. Este greu să vezi asta ca român și este greu să ai mentalitatea că s-ar putea să existe în lume oameni care să trăiască mai rău și mai sărăcăcios decât românii. E greu să te gândești că „eu am fost mai binecuvântat și aș vrea să folosesc binecuvântarea aceasta ca să-i ajut pe alții”. Și așa se și întâmplă. Mulți români nu-și dau seama că nivelul de trai pe care îl au depășește adesea și de 10–20 de ori nivelul de trai al unor oameni din țările sărace din lumea a treia. Mulți nu-și dau seama că stă în puterea lor să facă ceva și ajutorul acesta poate fi de un real folos. Situația nu e nici măcar una izolată. Se estimează că la ora actuală, aproape 60% din populația lumii trăiește la limita subzistenței cu un venit mediu pe cap de locuitor ce nu depășește 1,29 dolari pe zi. Vorbim de miliarde de oameni spre care eu, ca român, aș putea să-mi canalizez un mic ajutor. Înțelesesem lucrul acesta încă de la 20 de ani și aș fi vrut să ajut. Știu că oamenii se întreabă mereu: „De ce m-am născut eu mai defavorizat?”, dar nu se întreabă niciodată: „De ce m-am născut mai privilegiat?”. Eu îmi răspunsesem la întrebare. Îmi era clar că, dacă mă născusem într-un mediu mai privilegiat, într-o țară mai bogată, sănătos și cu acces la educație, era pentru a-i putea ajuta pe alții. Sunt mulți creștini astăzi care nu văd oportunitatea aceasta și nu se întreabă niciodată ce ar putea să facă ei pentru Cristos cu darurile ce li s-au dat fără ca ei să merite ceva. Amorțeala veacului acestuia îi face pe mulți să trăiască într-o indiferență și o lipsă de altruism pe care uneori nici n-o percep. Parcă ni se pare normal să avem de toate, să fim binecuvântați și suntem continuu preocupați de felul în care am putea să ne sporim zilnic confortul, să ne îmbunătățim mediul în care trăim și să ne facem viața mai ușoară. Nu ne oprim o clipă să ne întrebăm cum să punem talantul în negoț. Sunt unii oameni care nu mai îngroapă talantul, ci îl cheltuie pentru propriul confort.

Aveam ideea aceasta, că vreau să îmi canalizez eforturile pentru a-i ajuta pe cei ce nu se pot ajuta singuri, și m-am întrebat care ar fi cea mai bună modalitate. Poți să mergi și să faci ajutorare cu fundațiile caritabile cunoscute, însă aceste popoare din lumea a treia au

nevoie de mai mult. Nu e suficient să le dai alimente sau hrană pentru o scurtă perioadă de timp și apoi să pleci înapoi acasă. Le dai și îi ajuți pentru o scurtă perioadă de timp și apoi, când pleci, oamenii se întorc la starea de sărăcie lucie pe care o aveau și mai înainte. Vorbim aici de popoare minoritare, de cele mai multe ori. Aceste popoare nu au acces la educație, nu știu să scrie, nu știu să citească; dacă se toc-mesc cu ziua să lucreze pământul cuiva, nu pot negocia clauzele unui contract și nici nu știu cum să se plângă cuiva dacă nu primesc plata întregă la sfârșitul zilei. Din cauză că sunt săraci, nu își pot trimite copiii la școală și, în felul acesta, rezultă o altă generație care este condamnată să repete eforturile și sforțările fără izbândă ale părinților. De cele mai multe ori, și religiile locale au un impact sever asupra acestor oameni. Sunt multe religii și culturi animiste sau orientale ce le răpesc oamenilor dreptul la educație și alte drepturi sociale pe care noi le-am considera firești. De aceea oamenii aceștia nu se pot ridica niciodată și sunt privați de auzirea Veștii Bune a dragostei lui Cristos. Am înțeles că adevăratul ajutor de care au nevoie acești oameni este Cuvântul lui Dumnezeu ce vine cu legea dragostei, cu educația și cu școli în limba maternă și apoi cu celelalte lucruri prin care poți să-i ajuți să crească din punct de vedere social și economic.

Voiam inițial să plec pe câmpul de misiune ca traducător al Scripturii. Ce alt lucru poate avea un impact mai bun și cum altfel putem să-i ajutăm pe semenii noștri din țările sărace într-un mod mai eficient? Îmi plăcea ideea de traducere a Scripturii. Este întotdeauna o lucrare cu un scop bine definit, cu rezultate măsurabile și cu metode testate de-a lungul generațiilor. În plus, Scriptura, cartea aceasta pe care o traduci, nu este una pasivă. Ea este Cuvântul dă-tor de viață al Creatorului. Ea are puterea intrinsecă de a schimba vieți. Lucrarea de traducere nu este una pur strategică din punct de vedere social. Este sămânța sfântă pe care o semeni și care încol-țește spre Împărăția lui Dumnezeu în inimile oamenilor. Nu vîi să le aduci oamenilor o carte care să-i învețe să citească în limba lor, ci le dai „codul genetic al vieții”. Îndrăznesc să compar Scriptura cu o celulă stem a organismului social. O semeni în inima unui om

fără identitate, fără resurse, fără educație și fără speranță de viitor și „celula” aceasta minune recrează și regenerează viața omului. Identitatea care te-a motivat pe tine devine identitatea nouă pe care o capătă omul în inima căruia încolțește Cuvântul. Omul acesta renăscut capătă o istorie, o apartenență socială, o identitate; începe să cunoască locul din care vine și încotro se îndreaptă și capătă speranțe pentru eternitate. Omul nou înțelege că există un Dumnezeu iubitor, înțelege care este rolul divinității în Universul pe care altădată nu îl înțelegea și toate capătă deodată sens. În lumea vestică din care venim, misionariatul și traducerea Scripturii pot fi ușor catalogate ca fanatism religios. Adevărul de necontestat este că impactul pe care îl are Scriptura în țările din lumea a treia este unul real. Niciun sociolog nu poate nega efectul transformator al Bibliei și nici nu poate nega faptul că orice altă încercare în abordarea acestor popoare dă greș fără îndoială. Nicio altă soluție nu dă rezultate în abordarea acestor popoare. În timp ce vesticii consideră misionariatul drept fanatism religios, guvernele popoarelor din lumea a treia autorizează și aprobă aceste lucrări misionare convinși fiind că ele sunt singura soluție. Și ce altceva le poți oferi acestor oameni, la drept vorbind? Ce altceva îi poate desprinde de cercul vicios al modului în care sunt tratați uneori ca ființe fără identitate socială? Ce altceva îi poate rupe de frica ocultismului, animismului și a forțelor nevăzute? Ce le poate oferi alternative reale la problemele lor sociale ca poligamia, sclavia, prostituția, dependențele de substanțe, violența domestică și lipsa de interes pentru educație. Creștinismul nu este o religie. El este o relație personală cu Însuși Creatorul vieții care Și-a dat viața din dragoste pentru creatură.

Problema mea era că, deși înțelegeam nevoia de a mă implica într-o lucrare de traducere, nu păream să fiu neapărat omul potrivit pentru a merge ca traducător. Niciodată în viața mea nu fusesem recunoscut sau catalogat ca o persoană cu înclinații în domeniul științelor umane. Avusesem rezultate bune la învățătură în domeniul științelor umane, însă înclinațiile mele arătau clar că sunt o persoană tehnică. Prin credință, am îndrăznit să merg înainte cu dorința mea